

DEMOKRATA POLSKI.

Demokrata Polski wychodzi cztery razy na miesiąc. Prenumerata na ówczesny rok czyli na 12ście półroczny, wynosi franków trzy.

Dnia 28 lutego 1848.

Adres Redakcyi à M. Thomas Krzyżanowski, 5, rue de Touraine St-Germain, à Paris. Prenumeratę można także przesyłać do Centralizacyi pod adresem à M. Stacherski, 48, rue de Tournelles à Versailles (Seine et Oise).

Bracia. — Przed naszymi oczyma spełnił się widomy cud! — Najprzebieglejsza w Europie dynastia, runęła w kilkunastu godzinach. Rzeczpospolita francuzka, olbrzym nowój ery człowieczeństwa, staje w obliczu Europy, a chorągiew demokratyzmu powiewająca w jego ręku i widna całemu światu, samym szelestem swoim, wywraca jęj trony jak wichher spróchniałe drzewa.

Wolność! Równość! Braterstwo! — ta treść Chrystianizmu, to święte hasło Rzeczypospolitej francuzkiej jest — i było od początku hasłem naszego Towarzystwa. — Zwycięstwo demokratyzmu; — to zwycięstwo naszych zasad. Rzeczpospolita Francuzka: — to niezawodna rękojmia Rzeczypospolitej Polskiej.

Dziękując Bogu że nam wcześniej wskazał prawdziwy sposób wyjarzmienia Ojczyzny, że nam otworzył oczy na przeszłość naszą i potrzeby obecnego czasu, z braterskiem uczuciem i sercem podajmy dłoń rodakom wstępującym w nasze grono. — Nie wstąpią oni za późno, — bo jeżeli przemija epoka męczeństwa, to nawzajem epoka otwartęj walki i zwycięstw, rozpocznie się dopiero.

Ale jako rzecz dla nas pożądana, aby Bracia nasi będący po za obrębem naszego Towarzystwa przystąpili z nami do spólnej pracy; — tak nawzajem żywotnem jest dla Polski zadaniem, abyśmy czujnie stali na straży naszych zasad, wyczerpniętych z przeszłości naszej, zatwierdzonych w Kraju przed dwoma laty a dziś tak cudownie tryumfujących we Francyi. Zasady te muszą stać się zasadami całego cywilizowanego świata, bo one będąc koniecznym wpływem odwiecznego postępu ludzkości, są bezwzględna i spólną prawdą, a przeto podstawą przyszłej solidarności Ludów; bo wszelka narodowość rozwijając się rodzimym i właściwym sobie torem musi niezbędnie oprzeć się na nich.

Ażeby zaś te zasady nie były dla nas czerem wyrazów brzmieniem, strzeżmy od wszelkiego szwanku organizacyę naszego Towarzystwa, tę moralną spójnię naszą. Wytrzymała ona liczne nieszczęść próby, niechże wytrzyma i próbę pomysłności. Nie będzie to mniejszą dla nas zasługą, bo łatwiej rzucić się w niebezpieczeństwo, niż powściągnąć niecierpliwość spotęgowaną długim cierpieniem; łatwiej znieść najsroższą przeciwność, niż ująć wrzący zapal w karby porządku i obowiązku.

Tak obywatele! Organizacya i ład przy prawdziwości zasad, jest potęgą naszego Towarzystwa. Ale bez władzy silnej i poważanej nie ma ani organizacyi, ani ładu, siłę zaś władzy przez nas wybranej, stanowi tylko ufnosć w nięj nasza. Ufajmyż więc władzy naszej, i w czujnej na wszystko gotowości, czekajmy jęj skinienia, bo wszelkie samowolne wybryki psują ład i szkodzą ojczystęj sprawie. Jednolitość zasad jest dla nas niezbędną i każdy

kto chce wraz z nami służyć Ojczyźnie, powinien przyjąć zasady, organizacyę i ustawy Towarzystwa.

Bracia! mogliśmy dotąd różnić się w zdaniu; mogliśmy do wyjarzmienia Polski dążyć kilkoma drogami. Ale dziś już nam różnić się niewolno, bo tylko jedna droga, droga demokratyczna pokazała się prawdziwą.

Monarchia konstytucyjna, ta niedorzeczna fikcyja, ten anormalny stan społeczeństw, zasadzający się koniecznie albo na antychrześcijańskiej nierówności, albo na demoralizacyi, to bezczelne kuglarstwo upadającego despotyzmu, wali się w gruzy, w proch się rozsypuje i wkrótce zniknie bez śladu. Myśleć o monarchii konstytucyjnej dla Polski — było dotąd przynajmniej błędem; — dziś byłoby *zbrodnią*! — Szczęście to dla nas, że my, naród od wieków republikancki, nie mamy żadnych dynastycznych zawad, którebyśmy wyrzucać musieli na Bałtyckie lub Czarne morze, — jako Francya swoje wyrzuciła na Ocean.

Obywatele! nie ma dla nas innej chorągwi krom demokratycznej, zatkniętej po raz pierwszy odrozbioru Polski, przy kolebce Towarzystwa naszego i poświęconęj w Kraju Manifestem Krakowskim: — a jako każda inna byłaby chorągwią antynarodowego buntu, tak znowu wszelkie indywidualne działanie jest odtąd maroderską włóczęgą i występkiem przeciw Ojczyźnie. A równie ciężkim i daleko szkodliwszym występkiem są owe zbiorowe a bezbarwne czynności (1) — bo ogólnikami bez treści, bez zobowiązania ludzi i durzą niebacznym, — bo są ułudą, fikcyą, udawaniem miłości Ojczyzny, tak jak monarchia konstytucyjna jest udawaniem wolności. Nie, — kto pragnie szczerze Polski, ten musi pragnąć Rzeczypospolitej Demokratycznej — bo Polska nie może być niczem innym; kto pragnie Polski, ten musi przybrać demokratyczną barwę, bo innej nie ma dla Polaka; a bezbarwność jest *zbrodnią*, jest kontrrewolucyą!

Powtarzamy, że przyszłość nasza polega na szczerym i jawnym demokratyzmie, na silnej organizacyi i ścisłej karności. Bracia! Kraj żąda po nas dobrego przykładu. —

1) Pisząc te słowa niespodziewaliśmy się aby nowe fakta wskazywały ich stosowność tak prędko. Na nieszczęście w emigracyi o niczem wątpić nie można, tém mniej o tém, aby nam zabrakło na opiekunach. Onegdaj, dowiedzieliśmy się iż Jen. Dwernicki na czele pewnej liczby Polaków zamieszkałych w Paryżu i dzieci ze szkoły Batignolles, udał się do rządu narodowego; — po co? Jenerał sam zapewne nie wiedział. Ponieważ jednak nie ma zebrania bez pogadania, miano więc utworzyć kommissyę, która chciałaby pośredniczyć między emigracyą a rządem Rzeczypospolitej Francuzkiej. Skład tej kommissyi ma być następujący: Jen. Dwernicki, Jen. Dembiński, Jen. Gawroński, Hoffman, Januskiewicz, Zaleski Bogdan, Wierciński, Dzwonkowski. Podobnej mieszaninie osób, nie chcemy dać wiary.

Precz osobiste roszczenia! — Precz urazy i wszelka prywatność! Precz indywidualność! — Poświęćmy wszystko Ojczyźnie, i zawołajmy spolem:

NIECH ŻYJE DEMOKRATYCZNA RZECZPOSPOLITA POLSKA.

Centralizacya Towarzystwa Demokratycznego Polskiego, wydała pod d. 25 lutego r. b. następujący Okólnik:

DO

OGOŁU TOWARZYSTWA.

Obywatele!

Wiecie co zaszło w stolicy Francyi. — Demokracja zwyciężyła. Francya jest wolną, — jest Rzeczpospolitą. Rząd stanął. Odezwaliliśmy się do niego; dawniejsze nasze stosunki są rękojmią, że krok ten nie będzie bez skutku. Dla sprawy naszej na ziemi ojczystej nowa nadeszła epoka!

Na miejsce bracia! Ściśnijcie szeregi. Razem — i oczy wlepione w Polskę. Niech nierozważna gorliwość żadnego z braci naszych niezwróci z narodowego stanowiska.

Jak najlepiej służyć sprawie? wiecie od dawna. Zalecając wam bacność, gotowość, i wzywając do ufności we władzy waszej, żądamy:

1° Aby Sekretarze sekcji zgromadzili natychmiast członków Towarzystwa na posiedzenia.

2° Aby na témże posiedzeniu sporządzone zostały imienne listy obejmujące: wiek, stopień wojskowy, rodzaj broni, położenie obecne członków na posiedzeniu będących.

3° Listy te imienne tak sporządzone natychmiast do Centralizacyi odesłane być winny.

4° Sekretarze z pomocą członków innych, zajmą się również bezzwłocznie sporządzeniem list podobnych, tak członków na posiedzeniu się nieznajdujących, jak wszystkich innych braci do Towarzystwa nienależących, a w miejscu ich pobytu lub w okolicy zamieszkałych, i takowe w najbliższym czasie Centralizacyi nadeszłą.

Pozdrowienie i braterstwo.

Versailles, d. 25 lutego 1848.

Sekretarz
W. Heltman.

Prezydujący z kolei
Franciszek Sznajde.

Niektórzy z dawnych dygnitarzy marzą już o Legionach Polskich. — Jest to i niewczesne i nierozważne, a dla czego powiemy w następnym numerze.

Dowiadujemy się w tej chwili, że pewni delegowani nie wiadomo w czyjém imieniu i przez kogo mianowani, wyjechać mają na prowincję, celem ściągania Emigracyi do Paryża. W jakim celu? nie jest nam wiadomo; ale

choćby zamiary były najczystsze, krok ich byłby nieroztropnym, i dla tych którzyby podszeptom uwieśdź się dali, bardzo zle za sobą pociągającym skutki — dla tego czujemy się w obowiązku przestrzedz Emigracyę — i zachęcić ją do cierpliwości. Niespokojnością naszą nieprzyspieszemy wypadków, a postępując nierozważnie, podać się możemy w podejrzenie, iż nieumiemy zachować naszego charakteru narodowego, i naszego politycznego stanowiska.

WIADOMOŚCI I DONIESIENIA.

Wczoraj dnia 27 odbyła się inauguracya Rzeczypospolitej Francuzkiej na placu Bastylii. Sekcyja Paryż Towarzystwa Demokratycznego Polskiego z Centralizacyą na czele, postępowała za Gwardyą Narodową, i przytomną była tej uroczystości, zwiastującej bliskie zaprowadzenie Rzeczypospolitej Demokratycznej Polskiej.

— Poznań dnia 22 Lutego (Dziennik Niemiecki Frankfurtsk Paszkiewicz z całą familią wyjechał do Petersburga i ma być przeznaczony na naczelnego wodza armii. Mówią, iż znaczne wojska przybywają do królestwa nad granicę Austrii. Zdaje się iż Mikołaj sposobi się do wypadków jakie zajść mogą w czasie zatrudnienia Austrii we Włoszech.

Pobór rekruta jest bardzo wielki w Królestwie Polskiem.

— Obchód drugiej rocznicy Rewolucyi Polskiej wybuchłej w Krakowie dnia 22 lutego 1846, odbył się jak najświetniej w Brukseli. — Już kilku tygodniami poprzednio, Towarzystwo Demokratyczne inter-nacyonalne, na przedstawienie obywateli Lelewela i Lubliner, udecydowało wziąć udział czynny w tej manifestacyi demokratycznej. — Ob. Ludwik Lubliner, chcąc rozszerzyć manifest Krakowski, przetłumaczył go na nowo na język francuzki, i dał wydrukować w dzienniku *l'Avenir*, jakoteż i proklamacyę Demokratyczną wydaną przez ostatni rząd rewolucyjny na korzyść półtora miliona Polaków wyznawających religię Mojżeszową. Obchód miał miejsce w sali *à la vieille cour de Bruxelles*, zwyczajnym lokalu posiedzeń Towarzystwa Demokratycznego inter-nacyonalnego. — Chorągiew polska wywieszoną była zarazem z chorągwią belgijską. — Biuro było złożone z dwóch Belgów, dwóch Niemców i jednego francuza, członków tegoż towarzystwa. Adwokat Spilthoorn który przezydował, zagaił posiedzenie wykazując, że ruch krakowski z 1846 r. był prawdziwą rewolucyą tak narodową jako socyalną, i odczytał Manifest Krakowski. — Następnie zabrali głos: Senault (Belg), ob. Okniński, Marx (Niemiec), Kats (Belg prokurator), ob. Lubliner (członek Towarzystwa Dem. Pol.), Pellerin (szewc bardzo wymowny, w języku flamandzkim), Lelewel, Wallan (Niemiec), Génouvez (Francuz), Engels (Niemiec), nakoniec Jottrand (Belg). Posiedzenie skończyło się o 11 godzinie w nocy; poczem był bankiet popularny, wniesiono na nim toasta: Lelewelowi, Mierosławskiemu i jego towarzyszom więzienia, oraz dla przyszłej Polski Demokratycznej. Około tysiąca osób assistowało na posiedzeniu tego obchodu.